

Hà Nội, ngày tháng năm 2026

DỰ THẢO
20/4/2026**BÁO CÁO****Đánh giá tác động của chính sách
Luật Trưng mua, trưng dụng tài sản (sửa đổi)****I. XÁC ĐỊNH VẤN ĐỀ****1. Bối cảnh xây dựng chính sách****1.1. Bối cảnh quốc tế**

Tình hình thế giới tiếp tục diễn biến phức tạp, khó lường. Hoà bình, hợp tác, liên kết để phát triển vẫn là xu thế lớn nhưng xung đột địa chính trị, kinh tế thương mại, an ninh quốc phòng và khoa học công nghệ gia tăng; cạnh tranh chiến lược và điều chỉnh chính sách đối ngoại của các nước lớn khiến cho việc duy trì sự ổn định và phát triển trong khu vực và trên thế giới gặp nhiều thách thức. Khu vực châu Á – Thái Bình Dương và Ấn Độ Dương tiếp tục là trung tâm phát triển năng động, song vẫn là khu vực trọng điểm cạnh tranh chiến lược giữa các nước lớn. Tranh chấp chủ quyền lãnh thổ, biển, đảo, trong đó có Biển Đông tiếp tục diễn biến phức tạp, tiềm ẩn nguy cơ xảy ra xung đột.

Tăng trưởng kinh tế thế giới và thương mại, đầu tư quốc tế có nhiều bất trắc, khó lường, khả năng hồi phục chưa rõ ràng; nợ công toàn cầu tăng, rủi ro trên thị trường tài chính, tiền tệ quốc tế gia tăng. Chính sách kinh tế của các nước thay đổi nhanh, khó dự báo, đan xen mục đích kinh tế và chính trị. Quy tắc thương mại, đầu tư quốc tế bị chi phối, dẫn dắt bởi các nước lớn.

Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư tác động nhanh, sâu rộng, mở ra nhiều cơ hội nhưng cũng kèm theo nhiều thách thức cho tất cả các nền kinh tế. Khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo ngày càng trở thành nhân tố quyết định đối với năng lực cạnh tranh của mỗi quốc gia và thúc đẩy phát triển kinh tế số, xã hội số.

Trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng, các biến động toàn cầu như thiên tai, dịch bệnh, khủng hoảng kinh tế, xung đột khu vực và các thách thức an ninh phi truyền thống đã làm gia tăng nhu cầu huy động nguồn lực xã hội trong những tình huống đặc biệt. Điều này đặt ra yêu cầu các quốc gia phải xây dựng cơ chế pháp lý rõ ràng, linh hoạt để Nhà nước có thể kịp thời huy động tài sản phục vụ lợi ích công cộng, đồng thời bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp của chủ sở hữu.

1.2. Bối cảnh trong nước

Luật Trưng mua, trưng dụng tài sản số 15/2008/QH14 được Quốc hội khóa XII thông qua ngày 03/6/2008 và có hiệu lực kể từ ngày 01/01/2009. Từ năm 2009 đến nay, mặc dù đất nước gặp nhiều khó khăn, thách thức, tác động từ bên ngoài vào các yếu tố nội tại, tuy nhiên, tình hình chính trị, kinh tế - xã hội của đất nước ổn định, an ninh, quốc phòng, trật tự xã hội được đảm bảo; nhiều nơi phải đối mặt với thiên tai nặng nề nhưng các nguồn lực của Nhà nước để sử dụng cho các yêu cầu phòng, chống thiên tai, dịch bệnh của đất nước thông qua các tài sản công sẵn có, dự trữ quốc gia, mua sắm mới... đã đáp ứng được yêu cầu, khẳng định tiềm lực của quốc gia ngày càng được nâng cao và vững chắc.

Tuy nhiên, trước yêu cầu đổi mới tổ chức bộ máy nhà nước, cải cách thể chế và sự phát triển nhanh của nền kinh tế – xã hội cùng với các biến động toàn cầu bất ngờ về an ninh, quốc phòng, thiên tai, dịch bệnh và yêu cầu tăng cường hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước, việc hoàn thiện khuôn khổ pháp luật về huy động tài sản của tổ chức, cá nhân trong những trường hợp cần thiết vì mục đích quốc phòng, an ninh, lợi ích quốc gia, tình trạng khẩn cấp hoặc phòng, chống thiên tai ngày càng trở nên quan trọng.

Để tạo động lực phát triển cho nền kinh tế, hướng tới mục tiêu tăng trưởng 02 con số; Đảng và Nhà nước đã đặt ra yêu cầu rà soát, hoàn thiện hệ thống pháp luật nhằm bảo đảm hài hòa giữa quyền sở hữu hợp pháp của tổ chức, cá nhân với yêu cầu huy động nguồn lực phục vụ lợi ích chung của Nhà nước và xã hội. Các nghị quyết của Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam và Bộ Chính trị đều nhấn mạnh yêu cầu tiếp tục hoàn thiện thể chế pháp luật.

2. Mục tiêu xây dựng chính sách

a) Thể chế hóa chủ trương, đường lối của Đảng và Nhà nước về hoàn thiện hệ thống pháp luật, sắp xếp tổ chức bộ máy, sắp xếp đơn vị hành chính, bảo vệ quyền sở hữu và lợi ích của người dân, doanh nghiệp về tài sản.

b) Hoàn thiện các nội dung của Luật hiện hành bị tác động bởi sắp xếp, tổ chức bộ máy, sắp xếp đơn vị hành chính; đẩy mạnh phân cấp, phân quyền, gắn với sắp xếp, tổ chức chính quyền địa phương 02 cấp.

c) Bảo đảm tính đồng bộ, thống nhất trong hệ thống pháp luật.

d) Huy động kịp thời nguồn lực về tài sản để đáp ứng nhu cầu của Nhà nước trong trường hợp thật cần thiết theo luật định; bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp của các tổ chức, hộ gia đình, cá nhân đối với tài sản thuộc quyền sở hữu, quyền sử dụng hợp pháp.

II. ĐÁNH GIÁ TÁC ĐỘNG CHÍNH SÁCH

1. Chính sách 1: Hoàn thiện quy định về các trường hợp trưng mua, trưng dụng tài sản để phù hợp với Hiến pháp và các luật có liên quan đến trưng mua, trưng dụng tài sản

1.1. Đánh giá tác động:

a) Giải pháp 1: Giữ nguyên như hiện hành

(1) Tác động đối với hệ thống pháp luật:

- Tính hợp hiến

+ Việc giữ nguyên quy định hiện hành vẫn cơ bản phù hợp với Hiến pháp năm 2013 về nguyên tắc Nhà nước trung mua, trung dụng tài sản trong trường hợp thật cần thiết vì lý do quốc phòng, an ninh, tình trạng khẩn cấp hoặc vì lợi ích quốc gia, công cộng.

+ Tuy nhiên, do các trường hợp trung mua, trung dụng tài sản chưa được quy định cụ thể, rõ ràng nên có thể dẫn đến việc áp dụng chưa thống nhất, trong một số trường hợp có thể ảnh hưởng đến quyền sở hữu tài sản được Hiến pháp bảo hộ.

- Tính hợp pháp và tính thống nhất của hệ thống pháp luật

Các trường hợp được trung mua, trung dụng tài sản hiện nay được quy định tại nhiều luật khác nhau như Luật Phòng thủ dân sự, Luật Phòng, chống thiên tai, Luật An ninh quốc gia, Luật An ninh mạng, Luật Phòng, chống khủng bố ... Do đó, việc giữ nguyên quy định hiện hành sẽ không khắc phục được tình trạng phân tán, thiếu thống nhất của hệ thống pháp luật.

- Tính khả thi của hệ thống pháp luật

Do giữ nguyên như hiện hành nên quy định còn chưa bảo đảm tính thống nhất giữa Luật Trung mua, trung dụng tài sản và các luật chuyên ngành; do đó khi xảy ra tình huống khẩn cấp hoặc nhiệm vụ cấp bách, cơ quan nhà nước có thể gặp khó khăn trong việc áp dụng quy định để thực hiện; dẫn đến tính khả thi của hệ thống pháp luật chưa cao.

(2) Tác động về kinh tế - xã hội:

- Tác động đối với sản xuất, kinh doanh

+ Giải pháp không tác động trực tiếp đến nguyên liệu, nhiên liệu, nguồn nhân lực, vốn, hạ tầng kỹ thuật phục vụ sản xuất, kinh doanh.

+ Tuy nhiên, do quy định về các trường hợp trung mua, trung dụng tài sản chưa đồng bộ, thống nhất giữa các pháp luật nên doanh nghiệp khó dự báo rủi ro liên quan đến tài sản phục vụ sản xuất, kinh doanh. Từ đó, có thể làm tăng chi phí tuân thủ pháp luật và chi phí phòng ngừa rủi ro pháp lý, ảnh hưởng đến quyết định đầu tư, mở rộng sản xuất kinh doanh.

- Tác động đối với việc làm: Giải pháp không tác động trực tiếp đến tạo việc làm hoặc giảm việc làm; không tác động đến đào tạo nghề, năng suất lao động.

- Tác động đối với dân tộc, tôn giáo: Giải pháp áp dụng chung, không phân biệt dân tộc, tôn giáo.

- Tác động đối với văn hóa, giáo dục: Giải pháp không tác động trực tiếp đối với văn hoá, giáo dục.

- Tác động đối với y tế: Trong trường hợp phòng, chống dịch bệnh, việc trưng mua, trưng dụng tài sản (cơ sở y tế, phương tiện vận chuyển, thiết bị y tế, thuốc, vắc xin, vật tư y tế, ...) đóng vai trò quan trọng, góp phần bảo đảm nguồn lực về tài sản để phục vụ công tác phòng, chống dịch bệnh.

- Tác động đối với môi trường: Giải pháp không tác động trực tiếp đến môi trường. Tuy nhiên, khi phải đối phó với nguy cơ hoặc khắc phục thảm họa do thiên tai gây ra, việc trưng mua, trưng dụng tài sản sẽ góp phần bảo đảm nguồn lực về tài sản để phục vụ công tác ứng phó, khắc phục thảm họa do thiên tai gây ra.

- Tác động đối với quốc phòng, an ninh: Trưng mua, trưng dụng tài sản là công cụ quan trọng để bảo đảm quốc phòng, an ninh. Tuy nhiên, quy định hiện hành chưa đồng bộ với các trường hợp khẩn cấp về quốc phòng, an ninh theo Luật Quốc phòng, Luật Phòng, chống khủng bố có thể ảnh hưởng đến khả năng huy động tài sản khi có tình huống khẩn cấp về quốc phòng, an ninh.

- Tác động đối với phân cấp, phân quyền: Do quy định các trường hợp trưng mua, trưng dụng chưa đồng bộ với các luật khác có liên quan nên có thể ảnh hưởng tới điều kiện để thực hiện nhiệm vụ của các cơ quan.

- Tác động đối với khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số: Quy định hiện hành mới chỉ có quy định về trưng mua, trưng dụng tài sản khi xảy ra nguy cơ đe dọa an ninh truyền thống theo pháp luật về an ninh quốc gia mà chưa bao quát được hết trường hợp khẩn cấp để bảo vệ an ninh quốc gia, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội trên không gian mạng. Đặc biệt trong giai đoạn hiện nay, một trong các trụ cột để phát triển kinh tế - xã hội là phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số thì các nguy cơ về an ninh trên không gian mạng là các nguy cơ thường trực có thể xảy ra. Vì vậy, việc giữ như quy định hiện hành có thể ảnh hưởng tới việc phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số.

(3) *Tác động về giới (nếu có)*: Quy định hiện hành về trưng mua, trưng dụng tài sản áp dụng chung đối với mọi tổ chức, cá nhân có tài sản hợp pháp, không phân biệt giới tính. Do đó, giải pháp giữ nguyên không tạo ra tác động về giới.

(4) *Tác động của thủ tục hành chính (nếu có)*: Không phát sinh thủ tục hành chính mới, tiếp tục thực hiện theo các quy định hiện hành. Tuy nhiên, do một số quy định chưa rõ ràng hoặc chưa thống nhất với các luật liên quan, có thể dẫn đến lúng túng trong quá trình thực hiện thủ tục trưng mua, trưng dụng tài sản.

b) Giải pháp 2: Hoàn thiện các trường hợp trưng mua, trưng dụng tài sản để bảo đảm đồng bộ, thống nhất với Hiến pháp và các luật có liên quan đến trưng mua, trưng dụng tài sản (Luật Phòng thủ dân sự, Luật Phòng, chống thiên tai, Luật An ninh quốc gia, Luật An ninh mạng, Luật Phòng, chống khủng bố)

(1) *Tác động đối với hệ thống pháp luật:*

- Tính hợp hiến

Việc sửa đổi, bổ sung quy định theo hướng làm rõ các trường hợp trung mua, trung dụng tài sản sẽ: (i) Cụ thể hóa quy định của Hiến pháp, làm rõ các trường hợp “thật cần thiết vì lý do quốc phòng, an ninh, tình trạng khẩn cấp, lợi ích quốc gia, công cộng”; (ii) Bảo đảm việc trung mua, trung dụng tài sản chỉ được thực hiện trong những trường hợp thực sự cần thiết. Do đó, phương án này góp phần bảo đảm tốt hơn tính hợp hiến của hệ thống pháp luật.

- Tính thống nhất, đồng bộ của hệ thống pháp luật: Việc quy định rõ các trường hợp trung mua, trung dụng tài sản góp phần:

+ Làm rõ phạm vi áp dụng giữa pháp luật về trung mua, trung dụng tài sản với pháp luật về phòng thủ dân sự, phòng chống thiên tai, tình trạng khẩn cấp, quốc phòng, an ninh.

+ Hoàn thiện và bảo đảm tính thống nhất, đồng bộ của hệ thống pháp luật.

- Tính khả thi của hệ thống pháp luật

+ Khi các trường hợp trung mua, trung dụng tài sản được quy định rõ thì cơ quan nhà nước dễ áp dụng pháp luật, hạn chế việc áp dụng tùy tiện; nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước và khả năng áp dụng pháp luật trong thực tiễn.

+ Tăng tính minh bạch của pháp luật, giúp người dân, doanh nghiệp biết trước các trường hợp Nhà nước có thể trung mua, trung dụng tài sản, qua đó, tạo sự tin tưởng của người dân, doanh nghiệp trong việc thực thi pháp luật; giảm tranh chấp, khiếu nại.

+ Bảo đảm tính ổn định của hệ thống pháp luật.

(2) Tác động về kinh tế - xã hội:

- Tác động đối với sản xuất, kinh doanh:

+ Giải pháp không tác động trực tiếp đến nguyên liệu, nhiên liệu, nguồn nhân lực, vốn, hạ tầng kỹ thuật phục vụ sản xuất, kinh doanh.

+ Việc làm rõ các trường hợp trung mua, trung dụng tài sản, bảo đảm đồng bộ, thống nhất với các pháp luật có liên quan sẽ giúp doanh nghiệp có thể dự báo rủi ro liên quan đến tài sản phục vụ sản xuất, kinh doanh; giảm rủi ro pháp lý đối với tài sản phục vụ sản xuất kinh doanh.

+ Giải pháp không làm phát sinh điều kiện đầu tư kinh doanh mới; không hạn chế tiếp cận thị trường; không làm giảm khả năng cạnh tranh của doanh nghiệp.

- Tác động đối với việc làm: Giải pháp không tác động trực tiếp đến tạo việc làm hoặc giảm việc làm; không tác động đến đào tạo nghề, năng suất lao động.

- Tác động đối với dân tộc, tôn giáo: Giải pháp áp dụng chung, không phân biệt dân tộc, tôn giáo.

- Tác động đối với văn hóa, giáo dục: Giải pháp không tác động trực tiếp đối với văn hoá, giáo dục.

- Tác động đối với y tế: Trong trường hợp phòng, chống dịch bệnh, việc trưng mua, trưng dụng tài sản (cơ sở y tế, phương tiện vận chuyển, thiết bị y tế, thuốc, vắc xin, vật tư y tế...) đóng vai trò quan trọng, góp phần bảo đảm nguồn lực về tài sản để phục vụ công tác phòng, chống dịch bệnh.

- Tác động đối với môi trường: Giải pháp không tác động trực tiếp đến môi trường. Tuy nhiên, khi phải đối phó với nguy cơ hoặc khắc phục thảm họa do thiên tai gây ra, việc trưng mua, trưng dụng tài sản sẽ góp phần bảo đảm nguồn lực về tài sản để phục vụ công tác ứng phó, khắc phục thảm họa do thiên tai gây ra.

- Tác động đối với quốc phòng, an ninh: Trưng mua, trưng dụng tài sản là công cụ quan trọng để bảo đảm quốc phòng, an ninh. Việc hoàn thiện quy định về các trường hợp trưng mua, trưng dụng tài sản để bảo đảm đồng bộ với các trường hợp khẩn cấp về quốc phòng, an ninh theo Luật Quốc phòng, Luật Phòng, chống khủng bố sẽ góp phần tăng cường khả năng huy động tài sản khi có tình huống khẩn cấp về quốc phòng, an ninh; góp phần bảo đảm an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội.

- Tác động đối với phân cấp, phân quyền: Khi quy định đồng bộ các trường hợp trưng mua, trưng dụng sẽ tạo cơ sở để quy định rõ thẩm quyền của từng cấp; tăng tính chủ động cho cơ quan, người có thẩm quyền thực hiện nhiệm vụ của mình trong tình huống khẩn cấp.

- Tác động đối với khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số: Việc hoàn thiện quy định về các trường hợp trưng mua, trưng dụng tài sản giúp bao quát được hết trường hợp khẩn cấp để bảo vệ an ninh quốc gia, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội trên không gian mạng; qua đó bảo đảm nguồn lực về tài sản cho Nhà nước kịp thời xử lý các tình huống khẩn cấp khi xảy ra các vấn đề về an ninh mạng; góp phần thúc đẩy phát triển phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số.

(3) *Tác động về giới (nếu có)*: Việc hoàn thiện được áp dụng bình đẳng đối với mọi tổ chức, cá nhân có tài sản hợp pháp, không phân biệt giới tính. Do đó, giải pháp không tạo ra tác động về giới.

(4) *Tác động của thủ tục hành chính (nếu có)*: Việc hoàn thiện các trường hợp trưng mua, trưng dụng tài sản chủ yếu nhằm làm rõ căn cứ và phạm vi áp dụng, không làm phát sinh thủ tục hành chính mới. Ngược lại, khi các trường hợp được quy định rõ ràng và thống nhất hơn, việc thực hiện các thủ tục trưng mua, trưng dụng tài sản trong thực tế sẽ được thuận lợi, minh bạch và giảm rủi ro pháp lý cho cơ quan thực thi.

b) Giải pháp 3: Hoàn thiện theo hướng quy định khung các trường hợp trưng mua, trưng dụng tài sản và giao Chính phủ quy định chi tiết các trường hợp trưng mua, trưng dụng tài sản

(1) Tác động đối với hệ thống pháp luật:

- Tính hợp hiến

Phương án này vẫn bảo đảm phù hợp với Hiến pháp nếu luật quy định khung chung. Tuy nhiên, do giao cho Chính phủ quy định chi tiết nên phạm vi các trường hợp trung mua, trung dụng tài sản có thể được quy định chủ yếu tại văn bản dưới luật.

- Tính thống nhất của hệ thống pháp luật

Việc quy định các trường hợp trung mua, trung dụng tài sản được quy định chi tiết tại Nghị định của Chính phủ phải có sự kiểm soát và rà soát chặt chẽ để bảo đảm tính thống nhất của hệ thống pháp luật

- Tính khả thi của hệ thống pháp luật

+ Linh hoạt trong quản lý nhưng có thể gây khó khăn trong áp dụng nếu quy định thay đổi nhiều.

+ Do các trường hợp cụ thể được quy định tại nghị định nên có thể thay đổi thường xuyên làm giảm tính ổn định của pháp luật; người dân và doanh nghiệp khó theo dõi, cập nhật.

(2) Tác động về kinh tế - xã hội:

- Tác động đối với sản xuất, kinh doanh:

+ Giải pháp không tác động trực tiếp đến nguyên liệu, nhiên liệu, nguồn nhân lực, vốn, hạ tầng kỹ thuật phục vụ sản xuất, kinh doanh.

+ Việc quy định khung các trường hợp trung mua, trung dụng tài sản trong Luật và giao Chính phủ quy định chi tiết sẽ không bảo đảm tính ổn định của chính sách, làm doanh nghiệp khó dự báo rủi ro liên quan đến tài sản phục vụ sản xuất, kinh doanh; do đó, có thể ảnh hưởng đến quyết định đầu tư, mở rộng sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp.

+ Giải pháp không làm phát sinh điều kiện đầu tư kinh doanh mới; không hạn chế tiếp cận thị trường; không làm giảm khả năng cạnh tranh của doanh nghiệp.

- Tác động đối với việc làm: Giải pháp không tác động trực tiếp đến tạo việc làm hoặc giảm việc làm; không tác động đến đào tạo nghề, năng suất lao động.

- Tác động đối với dân tộc, tôn giáo: Giải pháp áp dụng chung, không phân biệt dân tộc, tôn giáo.

- Tác động đối với văn hóa, giáo dục: Giải pháp không tác động trực tiếp đối với văn hoá, giáo dục.

- Tác động đối với y tế: Trong trường hợp phòng, chống dịch bệnh, việc trung mua, trung dụng tài sản (cơ sở y tế, phương tiện vận chuyển, thiết bị y tế,

thuốc, vắc xin, vật tư y tế ...) đóng vai trò quan trọng, góp phần bảo đảm nguồn lực về tài sản để phục vụ công tác phòng, chống dịch bệnh.

- Tác động đối với môi trường: Giải pháp không tác động trực tiếp đến môi trường. Tuy nhiên, khi phải đối phó với nguy cơ hoặc khắc phục thảm họa do thiên tai gây ra, việc trưng mua, trưng dụng tài sản sẽ góp phần bảo đảm nguồn lực về tài sản để phục vụ công tác ứng phó, khắc phục thảm họa do thiên tai gây ra.

- Tác động đối với quốc phòng, an ninh: Trưng mua, trưng dụng tài sản là công cụ quan trọng để bảo đảm quốc phòng, an ninh. Việc hoàn thiện các trường hợp trưng mua, trưng dụng tài sản theo hướng quy định khung và giao Chính phủ quy định chi tiết sẽ giúp tăng tính linh hoạt, góp phần tăng cường khả năng huy động tài sản khi có tình huống khẩn cấp về quốc phòng, an ninh; góp phần bảo đảm an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội.

- Tác động đối với phân cấp, phân quyền: Việc hoàn thiện các trường hợp trưng mua, trưng dụng tài sản theo hướng quy định khung và giao Chính phủ quy định chi tiết sẽ tạo cơ sở để quy định rõ thẩm quyền của từng cấp; tăng tính chủ động cho cơ quan, người có thẩm quyền thực hiện nhiệm vụ của mình trong tình huống khẩn cấp.

- Tác động đối với khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số: Việc hoàn thiện quy định giúp bao quát được hết trường hợp khẩn cấp để bảo vệ an ninh quốc gia, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội trên không gian mạng; qua đó bảo đảm nguồn lực về tài sản cho Nhà nước kịp thời xử lý các tình huống khẩn cấp khi xảy ra các vấn đề về an ninh mạng; góp phần thúc đẩy phát triển phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số.

(3) *Tác động về giới (nếu có)*: Việc hoàn thiện được áp dụng bình đẳng đối với mọi tổ chức, cá nhân có tài sản hợp pháp, không phân biệt giới tính. Do đó, giải pháp không tạo ra tác động về giới.

(4) *Tác động của thủ tục hành chính (nếu có)*: Việc hoàn thiện các trường hợp trưng mua, trưng dụng tài sản chủ yếu nhằm làm rõ căn cứ và phạm vi áp dụng, không làm phát sinh thủ tục hành chính mới. Ngược lại, khi các trường hợp được quy định rõ ràng và thống nhất hơn, việc thực hiện các thủ tục trưng mua, trưng dụng tài sản trong thực tế sẽ được thuận lợi, minh bạch và giảm rủi ro pháp lý cho cơ quan thực thi.

1.2. Giải pháp tối ưu được lựa chọn và lý do lựa chọn giải pháp.

- Giải pháp tối ưu được lựa chọn: Giải pháp 2.

- Lý do lựa chọn:

+ Giải pháp này bảo đảm tính hợp hiến, hợp pháp và sự thống nhất của hệ thống pháp luật. Việc rà soát, hoàn thiện các trường hợp trưng mua, trưng dụng tài sản giúp bảo đảm các quy định của pháp luật về trưng mua, trưng dụng tài sản phù hợp với Hiến pháp và đồng bộ với các luật có liên quan như pháp luật về phòng thủ dân sự, phòng chống thiên tai, an ninh quốc gia, an ninh mạng và

phòng chống khủng bố; góp phần khắc phục những khoảng trống hoặc sự chưa thống nhất giữa các quy định pháp luật hiện hành, tạo cơ sở pháp lý rõ ràng cho cơ quan nhà nước có thẩm quyền trong việc quyết định trưng mua, trưng dụng tài sản khi phát sinh các tình huống cần thiết.

+ Việc hoàn thiện quy định sẽ nâng cao hiệu quả huy động và sử dụng nguồn lực tài sản của xã hội trong các tình huống khẩn cấp, phục vụ yêu cầu bảo đảm quốc phòng, an ninh, phòng chống thiên tai và ứng phó với các nguy cơ đe dọa an toàn xã hội.

+ Giải pháp này đồng thời bảo đảm tốt hơn quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân có tài sản trưng mua, trưng dụng thông qua việc xác định rõ căn cứ pháp lý và phạm vi áp dụng, tăng tính minh bạch, hạn chế rủi ro pháp lý trong quá trình thực thi, góp phần cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh, bảo đảm an sinh xã hội, đồng thời bảo đảm quyền sở hữu tài sản của tổ chức, cá nhân.

2. Chính sách 2: Hoàn thiện quy định về các loại tài sản được trưng mua, trưng dụng để bảo đảm bao quát các loại tài sản trong thực tiễn nhằm huy động kịp thời nguồn lực về tài sản đáp ứng nhu cầu của Nhà nước trong trường hợp thật cần thiết theo luật định

2.1. Đánh giá tác động

a) Giải pháp 1: Giữ nguyên như hiện hành

(1) Tác động đối với hệ thống pháp luật:

- Về tính hợp hiến:

Phương án này không sửa đổi quy định hiện hành nên về cơ bản vẫn bảo đảm phù hợp với Hiến pháp năm 2013, đặc biệt là các quy định về quyền sở hữu tài sản của tổ chức, cá nhân và quyền trưng mua, trưng dụng tài sản của Nhà nước trong trường hợp thật cần thiết vì lý do quốc phòng, an ninh, tình trạng khẩn cấp, phòng, chống thiên tai theo luật định.

- Về tính thống nhất và ổn định của hệ thống pháp luật:

Việc giữ nguyên quy định hiện hành về các loại tài sản được trưng mua, trưng dụng giúp duy trì sự ổn định của hệ thống pháp luật và không phát sinh yêu cầu sửa đổi, bổ sung các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan. Tuy nhiên, trong hệ thống pháp luật hiện nay, quy định về tài sản được trưng mua, trưng dụng nằm rải rác trong nhiều luật như Luật An ninh mạng, Luật Quốc phòng, Luật Phòng, chống khủng bố,... Trong khi đó, pháp luật về trưng mua, trưng dụng tài sản chưa bao quát hết các loại tài sản được điều chỉnh trong các luật chuyên ngành này; dẫn đến khi áp dụng trưng mua, trưng dụng phải viện dẫn nhiều luật khác nhau. Việc này có thể làm giảm tính thống nhất, đồng bộ của hệ thống pháp luật.

- Tính khả thi của hệ thống pháp luật:

Trong thực tiễn, khi phát sinh nhu cầu trưng mua, trưng dụng đối với các loại tài sản mới, cơ quan nhà nước có thể gặp khó khăn do thiếu cơ sở pháp lý rõ ràng, dẫn đến lúng túng trong áp dụng pháp luật; chậm huy động nguồn lực tài sản.

(2) *Tác động về kinh tế – xã hội:*

- Tác động đối với sản xuất, kinh doanh:

Phương án này không mở rộng phạm vi tài sản trưng mua, trưng dụng nên không làm phát sinh rủi ro pháp lý mới đối với doanh nghiệp. Môi trường đầu tư, kinh doanh được giữ ổn định trong ngắn hạn. Tuy nhiên, do không bao quát các loại tài sản mới (tài sản số, dữ liệu, hạ tầng số), khi phát sinh tình huống khẩn cấp có thể thiếu cơ sở pháp lý để huy động nguồn lực, dẫn đến kéo dài thời gian xử lý sự cố, gây thiệt hại lớn hơn cho hoạt động sản xuất, kinh doanh.

- Tác động đối với việc làm: Giải pháp không tác động trực tiếp đến tạo việc làm hoặc giảm việc làm; không tác động đến đào tạo nghề, năng suất lao động.

- Tác động đối với dân tộc, tôn giáo: Giải pháp áp dụng chung, không phân biệt dân tộc, tôn giáo.

- Tác động đối với văn hóa, giáo dục: Giải pháp không tác động trực tiếp đối với văn hoá, giáo dục.

- Tác động đối với y tế:

Quy định hiện hành chỉ quy định trưng mua đối với tài sản là “thuốc chữa bệnh, lương thực, thực phẩm, công cụ, dụng cụ và vật tư, vật dụng thiết yếu khác”. Quy định này không bảo đảm bao quát hết các loại tài sản có thể phát sinh nhu cầu để phục vụ công tác phòng, chống dịch bệnh đặc biệt là các loại vắc xin; vì vậy, có thể dẫn tới không huy động kịp thời nguồn lực để phục vụ cho công tác phòng, chống dịch bệnh; có thể làm giảm hiệu quả ứng phó với dịch bệnh và các tình huống khẩn cấp về y tế.

- Tác động đối với môi trường:

Quy định hiện hành chưa xác định rõ loại tài sản được phép trưng dụng đối với các công trình kết cấu hạ tầng. Do đó, khả năng ứng phó sự cố môi trường, phòng, chống thiên tai có thể bị hạn chế do không huy động kịp thời tài sản, dẫn đến nguy cơ gia tăng thiệt hại môi trường.

- Tác động đối với quốc phòng, an ninh:

Giải pháp giữ như quy định hiện hành sẽ làm ảnh hưởng tiêu cực trong các tình huống cần huy động nhanh nguồn lực tài sản, đặc biệt là tài sản công nghệ cao, hạ tầng số, dữ liệu; làm giảm hiệu quả bảo đảm quốc phòng, an ninh đặc biệt đối với các vấn đề liên quan đến an ninh phi truyền thống.

- Tác động đối với phân cấp, phân quyền:

Do quy định các tài sản được trưng mua, trưng dụng chưa bao quát hết các trường hợp xảy ra trong thực tiễn nên có thể ảnh hưởng tới điều kiện để thực hiện nhiệm vụ của các cơ quan có thẩm quyền quyết định trưng mua, trưng dụng; gây lúng túng cho cơ quan có thẩm quyền khi xử lý tình huống mới.

- Tác động đối với khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số:

Giải pháp không đáp ứng yêu cầu quản lý tài sản số, dữ liệu, hạ tầng số; làm hạn chế khả năng huy động nguồn lực về tài sản liên quan đến công nghệ trong tình huống khẩn cấp, không phù hợp với xu hướng chuyển đổi số hiện nay.

(3) *Tác động về giới (nếu có)*: Quy định về các loại tài sản được trưng mua, trưng dụng áp dụng chung đối với mọi tổ chức, cá nhân có tài sản hợp pháp, không phân biệt giới tính. Do đó, giải pháp không tạo ra tác động khác biệt về giới.

(4) *Tác động của thủ tục hành chính (nếu có)*: Giải pháp không làm phát sinh thủ tục hành chính mới.

b) Giải pháp 2: Hoàn thiện quy định theo hướng mở rộng các loại tài sản được trưng mua, trưng dụng để bảo đảm bao quát các trường hợp trong thực tiễn và đồng bộ với hệ thống pháp luật hiện hành

(1) *Tác động đối với hệ thống pháp luật:*

- Về tính hợp hiến:

Phương án này quy định cụ thể các loại tài sản được trưng mua, trưng dụng, qua đó làm rõ phạm vi tài sản có thể trưng mua, trưng dụng, bảo đảm việc hạn chế quyền sở hữu tài sản của tổ chức, cá nhân được quy định cụ thể trong luật, phù hợp với yêu cầu của Hiến pháp về việc hạn chế quyền con người, quyền công dân phải do luật quy định.

- Về tính thống nhất và ổn định của hệ thống pháp luật:

Việc hoàn thiện quy định về tài sản được trưng mua, trưng dụng góp phần bảo đảm tính đồng bộ, thống nhất của Luật Trưng mua, trưng dụng tài sản với quy định về tài sản được trưng mua, trưng dụng tại các luật chuyên ngành như Luật An ninh mạng, Luật Quốc phòng, Luật Phòng, chống khủng bố,...

- Tính khả thi của hệ thống pháp luật:

Phương án này có tính khả thi trong áp dụng pháp luật do cơ quan nhà nước dễ xác định loại tài sản được trưng mua, trưng dụng; nâng cao tính minh bạch và khả năng áp dụng của pháp luật trong thực tiễn; người dân, doanh nghiệp dễ xác định quyền và nghĩa vụ của mình; hạn chế tranh chấp, khiếu kiện.

(2) *Tác động về kinh tế – xã hội:*

- Tác động đối với sản xuất, kinh doanh:

+ Việc mở rộng các loại tài sản được trưng mua, trưng dụng tạo cơ sở pháp lý để Nhà nước huy động đa dạng các nguồn lực tài sản trong nền kinh tế,

đặc biệt trong các trường hợp khẩn cấp, thiên tai, dịch bệnh, quốc phòng, an ninh hoặc các trường hợp vì lợi ích quốc gia, lợi ích công cộng. Điều này góp phần bảo đảm ổn định kinh tế vĩ mô, duy trì hoạt động của nền kinh tế trong các tình huống khẩn cấp.

+ Việc mở rộng phạm vi tài sản được trung mua có thể làm gia tăng mức độ can thiệp của Nhà nước vào quyền sở hữu tài sản và hoạt động sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp, đặc biệt đối với tài sản là tư liệu sản xuất, dây chuyền sản xuất, phương tiện vận tải, kho bãi, cơ sở sản xuất. Điều này có thể ảnh hưởng đến điều kiện đầu tư kinh doanh, khả năng tiếp cận thị trường, khả năng cạnh tranh của doanh nghiệp trong trường hợp tài sản trung mua. Ngoài ra, doanh nghiệp có thể phát sinh chi phí dự phòng rủi ro, chi phí bảo hiểm, chi phí tài chính do rủi ro tài sản có thể trung mua, trung dụng, từ đó làm tăng chi phí sản xuất, kinh doanh.

- Tác động đối với việc làm: Giải pháp không tác động trực tiếp đến tạo việc làm hoặc giảm việc làm; không tác động đến đào tạo nghề, năng suất lao động.

- Tác động đối với dân tộc, tôn giáo: Giải pháp áp dụng chung, không phân biệt dân tộc, tôn giáo.

- Tác động đối với văn hóa, giáo dục: Giải pháp không tác động trực tiếp đối với văn hoá, giáo dục.

- Tác động đối với y tế:

Giải pháp này có tác động tích cực lớn đối với lĩnh vực y tế vì Nhà nước có thể trung mua, trung dụng thuốc, vắc xin, vật tư y tế, trang thiết bị y tế, bệnh viện tư nhân, phòng khám, phương tiện vận chuyển y tế, hệ thống dữ liệu y tế... để bảo đảm nguồn lực về tài sản trong trường hợp xảy ra dịch bệnh hoặc tình trạng khẩn cấp về y tế. Điều này góp phần nâng cao năng lực ứng phó của hệ thống y tế, bảo đảm chăm sóc sức khỏe cộng đồng, phòng chống dịch bệnh và bảo vệ sức khỏe nhân dân.

- Tác động đối với môi trường:

Giải pháp này góp phần mở rộng tài sản trung mua, trung dụng để phục vụ kịp thời yêu cầu về phòng chống thiên tai, cứu hộ, cứu nạn, xử lý sự cố môi trường có thể góp phần bảo vệ môi trường, giảm thiểu thiệt hại do thiên tai và sự cố môi trường gây ra.

- Tác động đối với quốc phòng, an ninh:

Giải pháp này có tác động rất tích cực đối với quốc phòng, an ninh vì mở rộng phạm vi tài sản giúp Nhà nước có thể huy động nhanh chóng phương tiện vận tải, hệ thống thông tin, dữ liệu, cơ sở hạ tầng,... để phục vụ quốc phòng, an ninh, bảo đảm hậu cần, kỹ thuật, thông tin liên lạc trong các tình huống khẩn cấp, chiến tranh, tình trạng khẩn cấp về an ninh quốc gia.

- Tác động đối với phân cấp, phân quyền:

Việc mở rộng phạm vi tài sản được trưng mua, trưng dụng sẽ làm tăng tính chủ động của cấp có thẩm quyền trưng mua, trưng dụng tài sản trong ứng phó với tình huống khẩn cấp.

- Tác động đối với khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số:

Việc bổ sung tài sản số, dữ liệu, hệ thống thông tin, hạ tầng số vào phạm vi tài sản có thể trưng mua, trưng dụng tạo cơ sở pháp lý để Nhà nước huy động hạ tầng số, nền tảng công nghệ, dữ liệu phục vụ điều hành, ứng phó khẩn cấp, an ninh mạng, an toàn thông tin, chuyển đổi số quốc gia. Giải pháp này góp phần thúc đẩy phát triển hạ tầng số, dữ liệu số và nâng cao năng lực quản lý nhà nước trong môi trường số.

(3) *Tác động về giới (nếu có)*: Việc hoàn thiện được áp dụng bình đẳng đối với mọi tổ chức, cá nhân có tài sản hợp pháp, không phân biệt giới tính. Vì vậy, giải pháp không tạo ra tác động khác biệt về giới.

(4) *Tác động của thủ tục hành chính (nếu có)*: Việc hoàn thiện quy định về các loại tài sản được trưng mua, trưng dụng không làm phát sinh thủ tục hành chính mới. Ngược lại, khi phạm vi tài sản được quy định rõ ràng và đầy đủ hơn, việc xác định đối tượng tài sản và thực hiện các thủ tục trưng mua, trưng dụng trong thực tế sẽ thuận lợi và minh bạch hơn, góp phần giảm rủi ro pháp lý cho cơ quan thực thi.

c) Giải pháp 3: Hoàn thiện quy định theo hướng hạn chế loại tài sản được trưng mua để bảo đảm quyền sở hữu về tài sản của tổ chức, cá nhân và mở rộng các loại tài sản được trưng dụng để bảo đảm bao quát các trường hợp trong thực tiễn và đồng bộ với hệ thống pháp luật hiện hành

(1) *Tác động đối với hệ thống pháp luật:*

- Về tính hợp hiến:

+ Phương án này vẫn bảo đảm phù hợp với Hiến pháp vì Luật quy định nguyên tắc, phạm vi nhóm tài sản, văn bản dưới luật chỉ quy định chi tiết; do đó việc hạn chế quyền sở hữu tài sản vẫn có cơ sở từ luật.

+ Phương án này vừa bảo đảm yêu cầu của Hiến pháp về việc trưng mua, trưng dụng phải theo luật định, vừa bảo đảm tính linh hoạt trong quản lý nhà nước.

- Về tính thống nhất và ổn định của hệ thống pháp luật:

+ Phương án này góp phần bảo đảm tính thống nhất của hệ thống pháp luật do: Luật chỉ quy định nhóm tài sản nên không xung đột với cách phân loại tài sản trong các luật chuyên ngành; Danh mục tài sản cụ thể do Chính phủ quy định có thể điều chỉnh linh hoạt để phù hợp với pháp luật chuyên ngành;

+ Phương án này hạn chế việc phải sửa đổi nhiều luật khi phát sinh loại tài sản mới.

Do đó, phương án này có mức độ bảo đảm tính thống nhất của hệ thống pháp luật cao hơn so với hai phương án còn lại.

- Tính khả thi của hệ thống pháp luật:

Phương án này có tính khả thi cao vì bảo đảm cơ sở pháp lý ở mức luật nhưng đồng thời vẫn bảo đảm tính linh hoạt khi cho phép điều chỉnh danh mục tài sản cụ thể bằng nghị định của Chính phủ; tạo thuận lợi cho cơ quan nhà nước khi cần huy động tài sản trong trường hợp khẩn cấp; phù hợp với thực tiễn phát triển kinh tế số, tài sản số, tài sản vô hình.

(2) *Tác động về kinh tế – xã hội:*

- Tác động đối với sản xuất, kinh doanh:

+ Việc hạn chế phạm vi tài sản được trưng mua giúp bảo đảm quyền sở hữu tài sản của doanh nghiệp và nhà đầu tư, giảm rủi ro bị Nhà nước chuyển quyền sở hữu tài sản, qua đó tạo môi trường đầu tư kinh doanh ổn định, minh bạch và an toàn hơn.

+ Trong khi đó, việc mở rộng phạm vi tài sản được trưng dụng vẫn bảo đảm nguồn lực về tài sản cho Nhà nước trong trường hợp cần thiết mà không làm mất quyền sở hữu của doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân, do đó giảm tác động tiêu cực đến hoạt động sản xuất, kinh doanh so với trưng mua.

Giải pháp này có tác động tích cực đối với môi trường đầu tư, kinh doanh và khả năng cạnh tranh của doanh nghiệp; bảo đảm phù hợp với chủ trương của Đảng tại Nghị quyết số 68-NQ/TW về phát triển kinh tế tư nhân yêu cầu đẩy mạnh bảo vệ quyền sở hữu, quyền tài sản của khu vực kinh tế tư nhân, thực hiện rà soát, hoàn thiện và thực thi hiệu quả quy định pháp luật về bảo vệ quyền sở hữu tài sản, giảm thiểu rủi ro pháp lý.

- Tác động đối với việc làm: Giải pháp không tác động trực tiếp đến tạo việc làm hoặc giảm việc làm; không tác động đến đào tạo nghề, năng suất lao động.

- Tác động đối với dân tộc, tôn giáo: Giải pháp áp dụng chung, không phân biệt dân tộc, tôn giáo.

- Tác động đối với văn hóa, giáo dục: Giải pháp không tác động trực tiếp đối với văn hoá, giáo dục.

- Tác động đối với y tế:

Giải pháp này có tác động tích cực lớn đối với lĩnh vực y tế vì Nhà nước có thể trưng mua thuốc, vắc xin, vật tư y tế, trưng dụng cơ sở y tế, phương tiện vận chuyển, thiết bị y tế, ... để bảo đảm nguồn lực về tài sản trong trường hợp xảy ra dịch bệnh hoặc tình trạng khẩn cấp về y tế. Điều này góp phần nâng cao năng lực ứng phó của hệ thống y tế, bảo đảm chăm sóc sức khỏe cộng đồng, phòng chống dịch bệnh và bảo vệ sức khỏe nhân dân.

- Tác động đối với môi trường:

Giải pháp này góp phần mở rộng tài sản trung dụng để phục vụ kịp thời yêu cầu về phòng chống thiên tai, cứu hộ, cứu nạn, xử lý sự cố môi trường có thể góp phần bảo vệ môi trường, giảm thiểu thiệt hại do thiên tai và sự cố môi trường gây ra.

- Tác động đối với quốc phòng, an ninh:

Giải pháp này có tác động rất tích cực đối với quốc phòng, an ninh vì mở rộng phạm vi tài sản giúp Nhà nước có thể huy động nhanh chóng phương tiện vận tải, hệ thống thông tin, dữ liệu, cơ sở hạ tầng,... để phục vụ quốc phòng, an ninh, bảo đảm hậu cần, kỹ thuật, thông tin liên lạc trong các tình huống khẩn cấp, chiến tranh, tình trạng khẩn cấp về an ninh quốc gia.

- Tác động đối với phân cấp, phân quyền:

Việc mở rộng phạm vi tài sản được trung dụng sẽ làm tăng tính chủ động của cấp có thẩm quyền trung mua, trung dụng tài sản trong ứng phó với tình huống khẩn cấp.

- Tác động đối với khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số:

Việc bổ sung tài sản số, dữ liệu, hệ thống thông tin, hạ tầng số vào phạm vi tài sản có thể trung dụng tạo cơ sở pháp lý để Nhà nước huy động hạ tầng số, nền tảng công nghệ, dữ liệu phục vụ điều hành, ứng phó khẩn cấp, an ninh mạng, an toàn thông tin, chuyển đổi số quốc gia. Giải pháp này góp phần thúc đẩy phát triển hạ tầng số, dữ liệu số và nâng cao năng lực quản lý nhà nước trong môi trường số.

(3) *Tác động về giới (nếu có)*: Việc hoàn thiện được áp dụng bình đẳng đối với mọi tổ chức, cá nhân có tài sản hợp pháp, không phân biệt giới tính. Vì vậy, giải pháp không tạo ra tác động khác biệt về giới.

(4) *Tác động của thủ tục hành chính (nếu có)*: Việc hoàn thiện quy định về các loại tài sản được trung mua, trung dụng không làm phát sinh thủ tục hành chính mới. Ngược lại, khi phạm vi tài sản được quy định rõ ràng và đầy đủ hơn, việc xác định đối tượng tài sản và thực hiện các thủ tục trung mua, trung dụng trong thực tế sẽ thuận lợi và minh bạch hơn, góp phần giảm rủi ro pháp lý cho cơ quan thực thi.

(3) *Tác động về giới (nếu có)*: Việc hoàn thiện được áp dụng bình đẳng đối với mọi tổ chức, cá nhân có tài sản hợp pháp, không phân biệt giới tính. Vì vậy, giải pháp không tạo ra tác động khác biệt về giới.

(4) *Tác động của thủ tục hành chính (nếu có)*: Việc hoàn thiện quy định về các loại tài sản được trung mua, trung dụng không làm phát sinh thủ tục hành chính mới. Ngược lại, khi phạm vi tài sản được quy định rõ ràng và đầy đủ hơn, việc xác định đối tượng tài sản và thực hiện các thủ tục trung mua, trung dụng trong thực tế sẽ thuận lợi và minh bạch hơn, góp phần giảm rủi ro pháp lý cho cơ quan thực thi.

2.2. Giải pháp tối ưu được lựa chọn và lý do lựa chọn giải pháp.

- Giải pháp tối ưu được lựa chọn: Giải pháp 3.

- Lý do lựa chọn:

+ Giải pháp này góp phần hoàn thiện khuôn khổ pháp lý về trung mua, trung dụng tài sản, bảo đảm các quy định của pháp luật phản ánh đầy đủ hơn sự đa dạng của các loại tài sản trong bối cảnh phát triển của nền kinh tế và khoa học – công nghệ hiện nay.

+ Giải pháp này giúp Nhà nước chủ động hơn trong việc huy động các nguồn lực tài sản của tổ chức, cá nhân khi phát sinh các tình huống khẩn cấp liên quan đến quốc phòng, an ninh, phòng, chống thiên tai hoặc các tình huống đặc biệt khác theo quy định của pháp luật.

+ Việc hoàn thiện quy định cũng góp phần bảo đảm tốt hơn quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân có tài sản trung mua, trung dụng thông qua việc xác định rõ phạm vi tài sản; bảo đảm phù hợp với chủ trương của Đảng tại Nghị quyết số 68-NQ/TW về phát triển kinh tế tư nhân yêu cầu đẩy mạnh bảo vệ quyền sở hữu, quyền tài sản của khu vực kinh tế tư nhân, thực hiện rà soát, hoàn thiện và thực thi hiệu quả quy định pháp luật về bảo vệ quyền sở hữu tài sản, giảm thiểu rủi ro pháp lý.

3. Chính sách 3: Hoàn thiện quy định để tăng cường phân cấp, phân quyền trong trung mua, trung dụng tài sản

3.1. Đánh giá tác động

a) Giải pháp 1: Giữ nguyên như hiện hành

(1) Tác động đối với hệ thống pháp luật:

- Về tính hợp hiến:

+ Giải pháp này về cơ bản bảo đảm tính hợp hiến, do các quy định hiện hành về trung mua, trung dụng tài sản đã được xây dựng trên cơ sở quy định của Hiến pháp năm 2013 về bảo hộ quyền sở hữu tài sản và cho phép Nhà nước trung mua, trung dụng tài sản trong trường hợp cần thiết vì lý do quốc phòng, an ninh, lợi ích quốc gia.

+ Tuy nhiên, một số quy định còn chưa cụ thể, đặc biệt về trình tự, thủ tục, thẩm quyền, có thể dẫn đến cách hiểu và áp dụng khác nhau trong thực tiễn, tiềm ẩn nguy cơ ảnh hưởng đến việc bảo đảm đầy đủ quyền tài sản của tổ chức, cá nhân.

- Về tính thống nhất và ổn định của hệ thống pháp luật:

+ Giải pháp này duy trì tính ổn định hình thức của hệ thống pháp luật do không phát sinh sửa đổi, bổ sung.

+ Tuy nhiên, các quy định về thẩm quyền quyết định trung mua, trung dụng tài sản còn phân tán ở nhiều văn bản, thiếu sự thống nhất, chưa đồng bộ với pháp luật có liên quan như pháp luật về quốc phòng, an ninh quốc gia,...

Một số thẩm quyền quy định tại Luật hiện hành chưa phù hợp với mô hình tổ chức bộ máy mới sau khi sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy và sắp xếp chính quyền địa phương các cấp. Do đó, giải pháp này chưa bảo đảm tính thống nhất của hệ thống pháp luật và không đáp ứng yêu cầu hoàn thiện pháp luật.

- Tính khả thi của hệ thống pháp luật:

Giải pháp này có tính khả thi không cao do hệ thống tổ chức bộ máy đã có sự thay đổi sau khi sắp xếp, tinh gọn và sắp xếp chính quyền địa phương các cấp; một số thẩm quyền quy định trong Luật không còn phù hợp với thực tế.

(2) *Tác động về kinh tế – xã hội:*

- Tác động đối với sản xuất, kinh doanh:

Giải pháp này không làm phát sinh chi phí tuân thủ pháp luật mới đối với doanh nghiệp và người dân. Tuy nhiên, do quy định về thẩm quyền quyết định trung mua, trung dụng còn phân tán ở nhiều văn bản; trình tự, thủ tục trung mua, trung dụng tài sản chưa được chuẩn hóa, nên khi thực hiện có thể kéo dài thời gian xử lý sự cố, gây thiệt hại lớn hơn cho hoạt động sản xuất, kinh doanh.

- Tác động đối với việc làm: Giải pháp không tác động trực tiếp đến tạo việc làm hoặc giảm việc làm; không tác động đến đào tạo nghề, năng suất lao động.

- Tác động đối với dân tộc, tôn giáo: Giải pháp áp dụng chung, không phân biệt dân tộc, tôn giáo.

- Tác động đối với văn hóa, giáo dục: Giải pháp không tác động trực tiếp đối với văn hoá, giáo dục.

- Tác động đối với y tế:

Thẩm quyền quyết định trung mua, trung dụng còn phân tán ở nhiều văn bản; trình tự, thủ tục trung mua, trung dụng tài sản chưa được chuẩn hóa có thể ảnh hưởng đến khả năng huy động nhanh nguồn lực y tế trong trường hợp dịch bệnh hoặc tình trạng khẩn cấp về y tế.

- Tác động đối với môi trường:

Thẩm quyền quyết định trung mua, trung dụng còn phân tán ở nhiều văn bản; trình tự, thủ tục trung mua, trung dụng tài sản chưa được chuẩn hóa có thể ảnh hưởng tiêu cực đến khả năng huy động nhanh nguồn lực để phục vụ kịp thời yêu cầu về phòng chống thiên tai, cứu hộ, cứu nạn, xử lý sự cố môi trường.

- Tác động đối với quốc phòng, an ninh:

Thẩm quyền quyết định trung mua, trung dụng còn phân tán ở nhiều văn bản; trình tự, thủ tục trung mua, trung dụng tài sản chưa được chuẩn hóa có thể ảnh hưởng tiêu cực đến khả năng huy động nguồn lực về tài sản để phục vụ quốc phòng, an ninh trong các tình huống khẩn cấp, chiến tranh, tình trạng khẩn cấp về an ninh quốc gia.

- Tác động đối với phân cấp, phân quyền:

Quy định hiện hành chưa làm rõ đầy đủ thẩm quyền giữa các cấp, có thể dẫn đến lúng túng trong thực hiện, ảnh hưởng đến hiệu quả quản lý nhà nước. Trình tự, thủ tục trưng mua, trưng dụng tài sản chưa được chuẩn hóa có thể làm cơ quan, người có thẩm quyền quyết định trưng mua, trưng dụng tài sản lúng túng trong thực hiện.

- Tác động đối với khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số:

Thẩm quyền quyết định trưng mua, trưng dụng còn phân tán ở nhiều văn bản; trình tự, thủ tục trưng mua, trưng dụng tài sản chưa được chuẩn hóa có thể ảnh hưởng tiêu cực đến khả năng huy động nguồn lực về tài sản để ứng phó tình trạng khẩn cấp về an toàn thông tin, an ninh mạng.

(3) *Tác động về giới (nếu có):* Quy định hiện hành được áp dụng bình đẳng đối với mọi tổ chức, cá nhân có tài sản hợp pháp, không phân biệt giới tính. Vì vậy, giải pháp không tạo ra tác động khác biệt về giới.

(4) *Tác động của thủ tục hành chính (nếu có):*

- Giải pháp này không làm phát sinh thủ tục hành chính mới, tiếp tục thực hiện các thủ tục hành chính hiện hành về trưng mua, trưng dụng tài sản. Tuy nhiên, các thủ tục hiện nay chưa được chuẩn hóa, chưa thống nhất về thành phần hồ sơ, biểu mẫu, thời hạn giải quyết dẫn tới ảnh hưởng tiêu cực cho việc thực hiện thủ tục hành chính.

- Do thủ tục chưa được chuẩn hóa nên trong quá trình thực hiện, có thể phải thực hiện nhiều bước, bổ sung hồ sơ nhiều lần, làm phát sinh chi phí tuân thủ thủ tục hành chính và kéo dài thời gian thực hiện.

- Thời gian thực hiện thủ tục trưng mua, trưng dụng tài sản trong thực tế có thể kéo dài do chưa có quy trình thống nhất; chưa quy định rõ thời hạn thực hiện; thẩm quyền quyết định giữa các cơ quan chưa rõ ràng. Điều này có thể ảnh hưởng đến việc huy động tài sản trong trường hợp khẩn cấp

b) Giải pháp 2: rà soát, hoàn thiện quy định cụ thể tại Luật thẩm quyền quyết định trưng mua, trưng dụng tài sản và chuẩn hóa quy trình, thủ tục, biểu mẫu, thời hạn trưng mua, trưng dụng tài sản.

(1) *Tác động đối với hệ thống pháp luật:*

- Về tính hợp hiến:

Giải pháp này bảo đảm và tăng cường tính hợp hiến do các nội dung liên quan trực tiếp đến hạn chế quyền sở hữu tài sản (thẩm quyền, trình tự, thủ tục) được quy định rõ tại Luật; việc quy định cụ thể giúp minh bạch hóa việc hạn chế quyền tài sản, giảm nguy cơ lạm quyền.

- Về tính thống nhất và ổn định của hệ thống pháp luật:

+ Giải pháp này góp phần tập trung các quy định về thẩm quyền tại Luật; bảo đảm sự thống nhất với các luật có liên quan; hạn chế xung đột pháp luật.

+ Tuy nhiên, việc quy định quá chi tiết trong Luật có thể làm giảm tính ổn định dài hạn của Luật, do khi có nội dung phát sinh cần điều chỉnh để phù hợp với thực tiễn (như quy trình, biểu mẫu, thời hạn) thì phải sửa Luật.

- Về tính khả thi của hệ thống pháp luật:

Giải pháp này có tính khả thi cao trong áp dụng vì các nội dung đã được quy định rõ ràng, cụ thể trong Luật nên có thể áp dụng ngay vào thực tiễn. Tuy nhiên, tính khả thi trong điều hành linh hoạt thấp hơn do phụ thuộc vào Luật; khi có nội dung mới phát sinh trong thực tiễn thì không điều chỉnh kịp thời.

(2) *Tác động về kinh tế – xã hội:*

- Tác động đối với sản xuất, kinh doanh:

Việc quy định rõ thẩm quyền, trình tự, thủ tục trưng mua, trưng dụng tài sản được chuẩn hoá sẽ giúp doanh nghiệp và người dân dễ dự báo rủi ro pháp lý, giảm chi phí tuân thủ pháp luật, giảm thời gian thực hiện thủ tục hành chính. Đồng thời, giúp Nhà nước huy động tài sản nhanh hơn trong tình huống khẩn cấp, giảm thiệt hại kinh tế do gián đoạn sản xuất, kinh doanh.

- Tác động đối với việc làm: Giải pháp không tác động trực tiếp đến tạo việc làm hoặc giảm việc làm; không tác động đến đào tạo nghề, năng suất lao động.

- Tác động đối với dân tộc, tôn giáo: Giải pháp áp dụng chung, không phân biệt dân tộc, tôn giáo.

- Tác động đối với văn hóa, giáo dục: Giải pháp không tác động trực tiếp đối với văn hoá, giáo dục.

- Tác động đối với y tế:

Việc quy định rõ thẩm quyền, trình tự, thủ tục trưng mua, trưng dụng tài sản được chuẩn hoá sẽ giúp Nhà nước có thể huy động kịp thời tài sản để bảo đảm nguồn lực trong trường hợp xảy ra dịch bệnh hoặc tình trạng khẩn cấp về y tế. Điều này góp phần nâng cao năng lực ứng phó của hệ thống y tế, bảo đảm chăm sóc sức khỏe cộng đồng, phòng chống dịch bệnh và bảo vệ sức khỏe nhân dân.

- Tác động đối với môi trường:

Việc quy định rõ thẩm quyền, trình tự, thủ tục trưng mua, trưng dụng tài sản được chuẩn hoá sẽ giúp Nhà nước có thể huy động kịp thời tài sản để bảo đảm nguồn lực trong trường hợp phòng chống thiên tai, cứu hộ, cứu nạn, xử lý sự cố môi trường có thể góp phần bảo vệ môi trường, giảm thiểu thiệt hại do thiên tai và sự cố môi trường gây ra.

- Tác động đối với quốc phòng, an ninh:

Việc quy định rõ thẩm quyền, trình tự, thủ tục trưng mua, trưng dụng tài sản được chuẩn hoá sẽ giúp Nhà nước có thể huy động kịp thời tài sản để bảo

đảm nguồn lực trong trường hợp phát sinh tình trạng khẩn cấp về quốc phòng, chiến tranh, tình trạng khẩn cấp về an ninh quốc gia.

- Tác động đối với phân cấp, phân quyền:

Quy định rõ thẩm quyền góp phần làm rõ trách nhiệm của các cấp, nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước. Trình tự, thủ tục trưng mua, trưng dụng tài sản được chuẩn hóa giúp cơ quan, người có thẩm quyền quyết định trưng mua, trưng dụng tài sản áp dụng thuận lợi trong thực tiễn.

- Tác động đối với khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số:

Việc quy định rõ thẩm quyền, trình tự, thủ tục trưng mua, trưng dụng tài sản được chuẩn hoá sẽ giúp Nhà nước có thể huy động kịp thời tài sản phục vụ điều hành, ứng phó khẩn cấp về an toàn thông tin, an ninh mạng. Qua đó góp phần thúc đẩy phát triển hạ tầng số, dữ liệu số và nâng cao năng lực quản lý nhà nước trong môi trường số.

(3) *Tác động về giới (nếu có)*: Việc hoàn thiện được áp dụng bình đẳng đối với mọi tổ chức, cá nhân có tài sản hợp pháp, không phân biệt giới tính. Vì vậy, giải pháp không tạo ra tác động khác biệt về giới.

(4) *Tác động của thủ tục hành chính (nếu có)*: Khi trình tự, thủ tục, biểu mẫu, hồ sơ được chuẩn hoá, quy định rõ ràng sẽ giúp giảm chi phí chuẩn bị hồ sơ, chi phí đi lại, bổ sung hồ sơ, giảm chi phí hành chính cho cơ quan nhà nước và chi phí xã hội; đồng thời, góp phần rút ngắn thời gian giải quyết, hạn chế kéo dài thủ tục ảnh hưởng đến tính kịp thời của việc huy động tài sản.

c) Giải pháp 3: Rà soát, hoàn thiện theo hướng quy định khung một số nội dung chính có tính nguyên tắc liên quan đến thẩm quyền quyết định, trình tự, thủ tục trưng mua, trưng dụng tài sản và giao Chính phủ quy định chi tiết.

(1) *Tác động đối với hệ thống pháp luật*:

- Về tính hợp hiến:

Giải pháp này bảo đảm tính hợp hiến do Luật quy định đầy đủ các nguyên tắc, điều kiện, giới hạn của việc trưng mua, trưng dụng tài sản; không giao toàn bộ nội dung cốt lõi liên quan đến quyền tài sản cho Chính phủ.

- Về tính thống nhất và ổn định của hệ thống pháp luật:

Giải pháp này vẫn bảo đảm tính thống nhất của hệ thống pháp luật đồng thời giúp Luật ổn định lâu dài do chỉ quy định khung, khi có vấn đề mới phát sinh trong thực tiễn thì chỉ cần điều chỉnh văn bản dưới luật. Tuy nhiên, cần yêu cầu rà soát kỹ các quy định chi tiết tại văn bản dưới luật để bảo đảm tính thống nhất của hệ thống pháp luật.

- Về tính khả thi của hệ thống pháp luật:

+ Giải pháp này có tính khả thi cao trong điều hành do Chính phủ có thể điều chỉnh linh hoạt để phù hợp với thực tiễn biến động nhanh.

+ Tuy nhiên, việc áp dụng phụ thuộc vào chất lượng văn bản dưới luật, nếu hướng dẫn chậm hoặc chưa rõ sẽ ảnh hưởng đến khả năng thực thi; do đó, yêu cầu Chính phủ cần xây dựng song song dự thảo văn bản quy định chi tiết đồng thời với quá trình hoàn thiện Luật để có hiệu lực đồng thời với hiệu lực thi hành của Luật để bảo đảm tác động tích cực của giải pháp..

(2) *Tác động về kinh tế – xã hội:*

- Tác động đối với sản xuất, kinh doanh:

Việc rà soát, hoàn thiện quy định về thẩm quyền, trình tự, thủ tục trưng mua, trưng dụng tài sản được chuẩn hoá sẽ giúp doanh nghiệp và người dân dễ dự báo rủi ro pháp lý, giảm chi phí tuân thủ pháp luật, giảm thời gian thực hiện thủ tục hành chính. Đồng thời, giúp Nhà nước huy động tài sản nhanh hơn trong tình huống khẩn cấp, giảm thiệt hại kinh tế do gián đoạn sản xuất, kinh doanh. Tuy nhiên, do Luật chỉ quy định khung mang tính nguyên tắc và giao Chính phủ quy định chi tiết nên yêu cầu Chính phủ cần xây dựng song song dự thảo văn bản quy định chi tiết đồng thời với quá trình hoàn thiện Luật để có hiệu lực đồng thời với hiệu lực thi hành của Luật để bảo đảm tác động tích cực của giải pháp.

- Tác động đối với việc làm: Giải pháp không tác động trực tiếp đến tạo việc làm hoặc giảm việc làm; không tác động đến đào tạo nghề, năng suất lao động.

- Tác động đối với dân tộc, tôn giáo: Giải pháp áp dụng chung, không phân biệt dân tộc, tôn giáo.

- Tác động đối với văn hóa, giáo dục: Giải pháp không tác động trực tiếp đối với văn hoá, giáo dục.

- Tác động đối với y tế:

Việc rà soát, hoàn thiện quy định về thẩm quyền, trình tự, thủ tục trưng mua, trưng dụng tài sản được chuẩn hoá sẽ giúp Nhà nước có thể huy động kịp thời tài sản để bảo đảm nguồn lực trong trường hợp xảy ra dịch bệnh hoặc tình trạng khẩn cấp về y tế; góp phần nâng cao năng lực ứng phó của hệ thống y tế, bảo đảm chăm sóc sức khỏe cộng đồng, phòng chống dịch bệnh và bảo vệ sức khỏe nhân dân. Tuy nhiên, do Luật chỉ quy định khung mang tính nguyên tắc và giao Chính phủ quy định chi tiết nên yêu cầu Chính phủ cần xây dựng song song dự thảo văn bản quy định chi tiết đồng thời với quá trình hoàn thiện Luật để có hiệu lực đồng thời với hiệu lực thi hành của Luật để bảo đảm tác động tích cực của giải pháp.

- Tác động đối với môi trường:

Việc rà soát, hoàn thiện quy định về thẩm quyền, trình tự, thủ tục trưng mua, trưng dụng tài sản được chuẩn hoá sẽ giúp Nhà nước có thể huy động kịp thời tài sản để bảo đảm nguồn lực trong trường hợp phòng chống thiên tai, cứu hộ, cứu nạn, xử lý sự cố môi trường có thể góp phần bảo vệ môi trường, giảm thiểu thiệt hại do thiên tai và sự cố môi trường gây ra. Tuy nhiên, do Luật chỉ quy định khung mang tính nguyên tắc và giao Chính phủ quy định chi tiết nên

yêu cầu Chính phủ cần xây dựng song song dự thảo văn bản quy định chi tiết đồng thời với quá trình hoàn thiện Luật để có hiệu lực đồng thời với hiệu lực thi hành của Luật để bảo đảm tác động tích cực của giải pháp.

- Tác động đối với quốc phòng, an ninh:

Việc rà soát, hoàn thiện quy định về thẩm quyền, trình tự, thủ tục trung mua, trung dụng tài sản được chuẩn hoá sẽ giúp Nhà nước có thể huy động kịp thời tài sản để bảo đảm nguồn lực trong trường hợp phát sinh tình trạng khẩn cấp về quốc phòng, chiến tranh, tình trạng khẩn cấp về an ninh quốc gia. Tuy nhiên, do Luật chỉ quy định khung mang tính nguyên tắc và giao Chính phủ quy định chi tiết nên yêu cầu Chính phủ cần xây dựng song song dự thảo văn bản quy định chi tiết đồng thời với quá trình hoàn thiện Luật để có hiệu lực đồng thời với hiệu lực thi hành của Luật để bảo đảm tác động tích cực của giải pháp.

- Tác động đối với phân cấp, phân quyền:

Quy định rõ thẩm quyền góp phần làm rõ trách nhiệm của các cấp, nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước. Trình tự, thủ tục trung mua, trung dụng tài sản chưa được chuẩn hóa giúp cơ quan, người có thẩm quyền quyết định trung mua, trung dụng tài sản áp dụng thuận lợi trong thực tiễn. Tuy nhiên, do Luật chỉ quy định khung mang tính nguyên tắc và giao Chính phủ quy định chi tiết nên yêu cầu Chính phủ cần xây dựng song song dự thảo văn bản quy định chi tiết đồng thời với quá trình hoàn thiện Luật để có hiệu lực đồng thời với hiệu lực thi hành của Luật để bảo đảm tác động tích cực của giải pháp.

- Tác động đối với khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyên đổi số:

Việc quy định rõ thẩm quyền, trình tự, thủ tục trung mua, trung dụng tài sản được chuẩn hoá sẽ giúp Nhà nước có thể huy động kịp thời tài sản phục vụ điều hành, ứng phó khẩn cấp về an toàn thông tin, an ninh mạng. Qua đó góp phần thúc đẩy phát triển hạ tầng số, dữ liệu số và nâng cao năng lực quản lý nhà nước trong môi trường số. Tuy nhiên, do Luật chỉ quy định khung mang tính nguyên tắc và giao Chính phủ quy định chi tiết nên yêu cầu Chính phủ cần xây dựng song song dự thảo văn bản quy định chi tiết đồng thời với quá trình hoàn thiện Luật để có hiệu lực đồng thời với hiệu lực thi hành của Luật để bảo đảm tác động tích cực của giải pháp.

(3) *Tác động về giới (nếu có)*: Việc hoàn thiện được áp dụng bình đẳng đối với mọi tổ chức, cá nhân có tài sản hợp pháp, không phân biệt giới tính. Vì vậy, giải pháp không tạo ra tác động khác biệt về giới.

(4) *Tác động của thủ tục hành chính (nếu có)*: Khi trình tự, thủ tục, biểu mẫu, hồ sơ được chuẩn hoá, quy định rõ ràng sẽ giúp giảm chi phí chuẩn bị hồ sơ, chi phí đi lại, bổ sung hồ sơ, giảm chi phí hành chính cho cơ quan nhà nước và chi phí xã hội; đồng thời, góp phần rút ngắn thời gian giải quyết, hạn chế kéo dài thủ tục ảnh hưởng đến tính kịp thời của việc huy động tài sản. Ưu điểm của phương án này là Chính phủ có thể điều chỉnh nhanh thời hạn, quy trình để phù

hợp với từng tình huống khẩn cấp, do đó có thể rút ngắn thời gian giải quyết thủ tục trong thực tế.

3.2. Giải pháp tối ưu được lựa chọn và lý do lựa chọn giải pháp

- Giải pháp tối ưu được lựa chọn: Giải pháp 3.

- Lý do lựa chọn:

+ Giải pháp này phù hợp với chủ trương của Đảng và Nhà nước về tăng cường phân cấp, phân quyền; phù hợp với định hướng hoàn thiện hệ thống văn bản quy phạm pháp luật: Luật chỉ quy định những vấn đề thuộc thẩm quyền Quốc hội; những vấn đề thực tiễn biến động thường xuyên thì giao cho Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, địa phương quy định để bảo đảm linh hoạt trong điều hành trong quản lý nhà nước.

+ Giải pháp này bảo đảm tính linh hoạt trong quản lý nhà nước, cho phép Chính phủ kịp thời điều chỉnh, bổ sung hoặc phân định lại thẩm quyền quyết định trung mua, trung dụng tài sản phù hợp với yêu cầu thực tiễn khi phát sinh yêu cầu mới trong công tác bảo đảm quốc phòng, an ninh, phòng chống thiên tai, thảm họa hoặc các tình huống khẩn cấp khác.

+ Giải pháp này vẫn bảo đảm việc tổ chức thực hiện thống nhất trên phạm vi cả nước, vì Chính phủ có thể quy định cụ thể hơn về phạm vi, điều kiện, trình tự thực hiện thẩm quyền của các cơ quan, qua đó bảo đảm tính đồng bộ trong hệ thống quản lý.

4. Chính sách 4: Hoàn thiện quy định về xác định giá trung mua, giá trị bồi thường khi trung dụng tài sản nhằm bảo hộ quyền và lợi ích hợp pháp của các tổ chức, hộ gia đình, cá nhân đối với tài sản thuộc quyền sở hữu, quyền sử dụng hợp pháp

4.1. Đánh giá tác động:

a) Giải pháp 1: Giữ nguyên như hiện hành

(1) Tác động đối với hệ thống pháp luật:

- Tính hợp hiến: Giải pháp này không làm thay đổi quy định hiện hành nên không phát sinh vấn đề về tính hợp hiến, hợp pháp. Các quy định hiện hành về trung mua, trung dụng tài sản và bồi thường khi trung dụng tài sản cơ bản phù hợp với quy định của Hiến pháp.

- Tính thống nhất và ổn định của hệ thống pháp luật: Giải pháp bảo đảm tính thống nhất của hệ thống pháp luật. Do không sửa đổi nên bảo đảm tính ổn định của hệ thống pháp luật, không phát sinh yêu cầu sửa đổi, bổ sung các quy định liên quan.

- Tính khả thi của hệ thống pháp luật:

Việc quy định xác định giá trung mua theo giá thị trường như hiện hành dẫn tới khó khăn, vướng mắc trong một số trường hợp do trong thực tiễn một số trường hợp không xác định được giá thị trường tại thời điểm quyết định trung

mua do hầu hết trong điều kiện thiên tai, dịch họa, dịch bệnh, tài sản, hàng hóa có biến động giá cao hơn so với thị trường bình thường; một số loại tài sản có tính đặc thù, duy nhất nên không xác định được giá thị trường,....

(2) *Tác động về kinh tế - xã hội:*

- Tác động đối với sản xuất, kinh doanh: Quy định hiện hành về cơ chế xác định giá chưa rõ ràng, gặp vướng mắc trong thực hiện; do đó làm chậm quá trình trung mua, trung dụng tài sản trong các tình huống cần thiết, ảnh hưởng đến hoạt động sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp; môi trường đầu tư thiếu tính dự báo do giá bồi thường không ổn định.

- Tác động đối với việc làm: Giải pháp không tác động trực tiếp đến tạo việc làm hoặc giảm việc làm; không tác động đến đào tạo nghề, năng suất lao động.

- Tác động đối với dân tộc, tôn giáo: Giải pháp áp dụng chung, không phân biệt dân tộc, tôn giáo.

- Tác động đối với văn hóa, giáo dục: Giải pháp không tác động trực tiếp đối với văn hoá, giáo dục.

- Tác động đối với y tế: Quy định hiện hành về cơ chế xác định giá chưa rõ ràng, gặp vướng mắc trong thực hiện; do đó làm chậm quá trình trung mua, trung dụng tài sản để phục vụ phòng, chống dịch bệnh, ảnh hưởng tiêu cực tới việc bảo đảm chăm sóc sức khỏe cộng đồng và bảo vệ sức khỏe nhân dân

- Tác động đối với môi trường: Quy định hiện hành về cơ chế xác định giá chưa rõ ràng, gặp vướng mắc trong thực hiện; do đó làm chậm quá trình trung mua, trung dụng tài sản để phục vụ phòng, chống thiên tai, có thể làm gia tăng thiệt hại môi trường.

- Tác động đối với quốc phòng, an ninh: Quy định hiện hành về cơ chế xác định giá chưa rõ ràng, gặp vướng mắc trong thực hiện; do đó làm chậm quá trình trung mua, trung dụng tài sản để phục vụ quốc phòng, an ninh trong tình huống khẩn cấp.

- Tác động đối với phân cấp, phân quyền: Quy định hiện hành về cơ chế xác định giá chưa rõ ràng, gặp vướng mắc trong thực hiện làm giảm hiệu quả phân cấp, gây lúng túng trong thực hiện.

- Tác động đối với khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số: Quy định hiện hành về cơ chế xác định giá chưa rõ ràng, gặp vướng mắc trong thực hiện; do đó làm chậm quá trình trung mua, trung dụng tài sản để phục vụ trong các trường hợp khẩn cấp về an ninh mạng, ảnh hưởng tiêu cực tới khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số.

(3) *Tác động về giới (nếu có):* Quy định về xác định giá trung mua và giá trị bồi thường khi trung dụng tài sản được áp dụng chung đối với các chủ thể có tài sản hợp pháp, không phân biệt giới tính. Do đó, giải pháp này không tạo ra tác động về giới.

(4) *Tác động của thủ tục hành chính (nếu có):* Giải pháp không làm phát sinh thủ tục hành chính mới. Các thủ tục liên quan đến xác định giá trung mua và giá trị bồi thường khi trưng dụng tài sản tiếp tục được thực hiện theo quy định hiện hành. Tuy nhiên, trong một số trường hợp có thể phát sinh vướng mắc do quy định hiện hành chưa rõ về trách nhiệm của cơ quan có thẩm quyền, hội đồng định giá tài sản, đơn vị tư vấn thẩm định giá độc lập, thời gian hoàn thành việc xác định giá,....

b) Giải pháp 2: Hoàn thiện quy định về việc xác định giá trung mua tài sản, giá trị bồi thường khi trưng dụng tài sản theo hướng thiết lập cơ chế bảng giá, khung giá phục vụ trưng mua, trưng dụng tài sản

(1) *Tác động đối với hệ thống pháp luật:*

- Về tính hợp hiến: Việc xây dựng bảng giá, khung giá để xác định giá trung mua, bồi thường khi trưng dụng tài sản vẫn bảo đảm nguyên tắc phù hợp với giá trị trường tại thời điểm xây dựng, do đó, không trái với quy định của Hiến pháp.

- Về tính thống nhất, ổn định của hệ thống pháp luật: Khi đã ban hành bảng giá và khung giá thì hệ thống pháp luật về giá trung mua, bồi thường sẽ tương đối ổn định, tuy nhiên bảng giá và khung giá cần phải được điều chỉnh định kỳ để bảo đảm cập nhật sát với thực tế thị trường.

- Tính khả thi của hệ thống pháp luật: Việc xây dựng bảng giá, khung giá cho đầy đủ các loại tài sản sẽ khó bảo đảm tính khả thi.

(2) *Tác động về kinh tế - xã hội:*

- Tác động đối với sản xuất, kinh doanh: Giải pháp này giúp doanh nghiệp dự báo trước mức giá Nhà nước thực hiện trưng mua, mức giá bồi thường khi Nhà nước trưng dụng tài sản, giảm rủi ro pháp lý đối với doanh nghiệp. Tuy nhiên, nếu bảng giá không được cập nhật định kỳ để sát thị trường thì có thể ảnh hưởng đến lợi ích của doanh nghiệp.

- Tác động đối với việc làm: Giải pháp không tác động trực tiếp đến tạo việc làm hoặc giảm việc làm; không tác động đến đào tạo nghề, năng suất lao động.

- Tác động đối với dân tộc, tôn giáo: Giải pháp áp dụng chung, không phân biệt dân tộc, tôn giáo.

- Tác động đối với văn hóa, giáo dục: Giải pháp không tác động trực tiếp đối với văn hoá, giáo dục.

- Tác động đối với y tế: Giải pháp này góp phần làm giảm thủ tục, thời gian để xác định giá trung mua, bồi thường khi trưng dụng tài sản; từ đó, giúp đẩy nhanh quá trình trưng mua, trưng dụng, bảo đảm nguồn lực về tài sản để phục vụ phòng, chống dịch bệnh, bảo đảm chăm sóc sức khỏe cộng đồng và bảo vệ sức khỏe nhân dân.

- Tác động đối với môi trường: Giải pháp này góp phần làm giảm thủ tục, thời gian để xác định giá trung mua, bồi thường khi trưng dụng tài sản; từ đó, giúp đẩy nhanh quá trình trưng mua, trưng dụng, bảo đảm nguồn lực về tài sản để phục vụ phòng, chống thiên tai, giảm thiệt hại môi trường.

- Tác động đối với quốc phòng, an ninh: Giải pháp này góp phần làm giảm thủ tục, thời gian để xác định giá trung mua, bồi thường khi trưng dụng tài sản; từ đó, giúp đẩy nhanh quá trình trưng mua, trưng dụng, bảo đảm nguồn lực về tài sản để phục vụ quốc phòng, an ninh trong tình huống khẩn cấp.

- Tác động đối với phân cấp, phân quyền: Giải pháp này góp phần tạo điều kiện thuận lợi cho cơ quan, người có thẩm quyền chủ động hơn trong thực hiện các nhiệm vụ được phân cấp, phân quyền.

- Tác động đối với khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số: Giải pháp này góp phần làm giảm thủ tục, thời gian để xác định giá trung mua, bồi thường khi trưng dụng tài sản; từ đó, giúp đẩy nhanh quá trình trưng mua, trưng dụng, bảo đảm nguồn lực về tài sản để phục vụ trong các trường hợp khẩn cấp về an ninh mạng, góp phần thúc đẩy phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số.

(3) *Tác động về giới (nếu có)*: Giải pháp này áp dụng chung đối với các chủ thể có tài sản hợp pháp, không phân biệt giới tính, do đó không tạo ra tác động về giới.

(4) *Tác động của thủ tục hành chính (nếu có)*:

- Giải pháp làm phát sinh thủ tục hành chính mới là thủ tục xây dựng và ban hành bảng giá tài sản trưng mua, trưng dụng và thủ tục cập nhật định kỳ bảng giá tài sản trưng mua, trưng dụng.

- Tuy nhiên, khi đã có bảng giá thì sẽ cắt giảm được các thủ tục thẩm định giá cụ thể cho từng trường hợp; rút ngắn thủ tục, thời gian xác định giá trưng mua, bồi thường khi trưng dụng tài sản.

c) Giải pháp 3: Hoàn thiện quy định về việc xác định giá trưng mua tài sản, giá trị bồi thường khi trưng dụng tài sản theo hướng áp dụng linh hoạt phù hợp với từng loại tài sản, đối với tài sản có thông tin giá thị trường của nhà sản xuất, nhà cung cấp thì sử dụng giá có sẵn, đối với tài sản có tính đặc thù, không phổ biến trên thị trường thì áp dụng cơ chế thẩm định giá độc lập hoặc Hội đồng thẩm định giá để xác định

(1) *Tác động đối với hệ thống pháp luật*:

- Về tính hợp hiến: Giải pháp này bảo đảm phù hợp với quy định của Hiến pháp “Nhà nước trưng mua hoặc trưng dụng có bồi thường tài sản của tổ chức, cá nhân theo giá thị trường”. Việc sử dụng giá thị trường đối với tài sản phổ biến, thẩm định giá đối với tài sản đặc thù giúp bảo đảm giá trưng mua, bồi thường sát với giá trị thực tế của tài sản, góp phần bảo vệ quyền tài sản của tổ chức, cá nhân.

- Về tính thống nhất, ổn định của hệ thống pháp luật: Giải pháp này giúp thống nhất với hệ thống pháp luật về giá và thẩm định giá hiện hành, tránh việc xác định giá theo cơ chế hành chính đơn thuần.

- Tính khả thi của hệ thống pháp luật: Giải pháp này có tính khả thi cao vì phù hợp với thực tiễn nhiều loại tài sản khác nhau; đặc biệt đối với các tài sản phổ biến có thể sử dụng ngay giá của nhà sản xuất, nhà cung cấp sẽ dễ áp dụng trong thực tế, góp phần huy động kịp thời nguồn lực tài sản để phục vụ quốc phòng, an ninh hoặc vì lợi ích quốc gia, tình trạng khẩn cấp, phòng, chống thiên tai.

(2) Tác động về kinh tế - xã hội:

- Tác động đối với sản xuất, kinh doanh: Giải pháp này giúp doanh nghiệp dự báo trước mức giá Nhà nước thực hiện trung mua, mức giá bồi thường khi Nhà nước trung dụng đối với một số loại tài sản phổ biến đã có giá của nhà sản xuất, nhà cung cấp khi, giảm rủi ro pháp lý đối với doanh nghiệp.

- Tác động đối với việc làm: Giải pháp không tác động trực tiếp đến tạo việc làm hoặc giảm việc làm; không tác động đến đào tạo nghề, năng suất lao động.

- Tác động đối với dân tộc, tôn giáo: Giải pháp áp dụng chung, không phân biệt dân tộc, tôn giáo.

- Tác động đối với văn hóa, giáo dục: Giải pháp không tác động trực tiếp đối với văn hoá, giáo dục.

- Tác động đối với y tế: Giải pháp này góp phần làm giảm thủ tục, thời gian để xác định giá trung mua, bồi thường khi trung dụng tài sản; từ đó, giúp đẩy nhanh quá trình trung mua, trung dụng, bảo đảm nguồn lực về tài sản để phục vụ phòng, chống dịch bệnh, bảo đảm chăm sóc sức khỏe cộng đồng và bảo vệ sức khỏe nhân dân.

- Tác động đối với môi trường: Giải pháp này góp phần làm giảm thủ tục, thời gian để xác định giá trung mua, bồi thường khi trung dụng tài sản; từ đó, giúp đẩy nhanh quá trình trung mua, trung dụng, bảo đảm nguồn lực về tài sản để phục vụ phòng, chống thiên tai, giảm thiệt hại môi trường.

- Tác động đối với quốc phòng, an ninh: Giải pháp này góp phần làm giảm thủ tục, thời gian để xác định giá trung mua, bồi thường khi trung dụng tài sản; từ đó, giúp đẩy nhanh quá trình trung mua, trung dụng, bảo đảm nguồn lực về tài sản để phục vụ quốc phòng, an ninh trong tình huống khẩn cấp.

- Tác động đối với phân cấp, phân quyền: Giải pháp này góp phần tạo điều kiện thuận lợi cho cơ quan, người có thẩm quyền chủ động hơn trong thực hiện các nhiệm vụ được phân cấp, phân quyền.

- Tác động đối với khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số: Giải pháp này góp phần làm giảm thủ tục, thời gian để xác định giá trung mua, bồi thường khi trung dụng tài sản; từ đó, giúp đẩy nhanh quá trình trung

mua, trung dụng, bảo đảm nguồn lực về tài sản để phục vụ trong các trường hợp khẩn cấp về an ninh mạng, góp phần thúc đẩy phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số.

(3) *Tác động về giới (nếu có)*: Giải pháp này áp dụng chung đối với các chủ thể có tài sản hợp pháp, không phân biệt giới tính, do đó không tạo ra tác động về giới.

(4) *Tác động của thủ tục hành chính (nếu có)*:

Giải pháp không làm phát sinh thủ tục hành chính mới mà còn cắt giảm được thủ tục thẩm định giá cụ thể cho một số trường hợp tài sản đã có giá của nhà sản xuất, nhà cung cấp; rút ngắn thủ tục, thời gian xác định giá trung mua, bồi thường khi trung dụng tài sản.

4.2. Giải pháp tối ưu được lựa chọn và lý do lựa chọn giải pháp

- Giải pháp tối ưu được lựa chọn: Giải pháp 3.

- Lý do lựa chọn:

+ Giải pháp này giúp bảo đảm tốt hơn quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, hộ gia đình, cá nhân có tài sản trung mua, trung dụng thông qua việc quy định rõ ràng, minh bạch hơn về cơ chế xác định giá trung mua và bồi thường, bảo đảm giá trung mua, bồi thường sát với giá trị thực tế của tài sản, hạn chế tình trạng áp giá hành chính.

+ Cơ chế xác định giá trung mua và bồi thường hợp lý sẽ góp phần tăng cường sự đồng thuận của xã hội, hạn chế khiếu nại, tranh chấp và tạo điều kiện thuận lợi cho việc huy động tài sản phục vụ yêu cầu quản lý nhà nước trong các trường hợp thật cần thiết theo quy định của pháp luật.

+ Bảo đảm tính linh hoạt, phù hợp với cơ chế kinh tế thị trường và thực tiễn đa dạng của tài sản.

Trên đây là Báo cáo đánh giá tác động của chính sách Luật Trung mua, trung dụng tài sản (sửa đổi)/.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng BTC (để báo cáo);
- Văn phòng Chính phủ;
- Bộ Tư pháp;
- Vụ Pháp chế;
- Lưu: VT, QLCS.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Tạ Anh Tuấn